

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V oglasih in mošt«.

«EDINOST» izhaja 2 krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vsako leto priložno 3 el. za poln leta 3 el. 50 kr., za štiri leta 12 el. 75 kr. — Sama priloga stane 1 gl. 50 kr. za celo leto. — Posamezne številke se dobivajo pri opraviščtvu u štanku v Trstu po 5 kr. v Gerle in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročila, reklamacije in inserate priema Opraviščtvu, via Terranta, »Neva tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Terranta« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — /ssratl (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuja za vsako besedo 2 kr.

Naš notranji in zunanji položaj.

V tem času kislih hrastovcev se navadno dela velika politika, naš glavni namen ni sicer baviti se ž njo, ali parkrat v letu, posebno pa v času ko diplomati potujejo, zdi se tudi nam primerno, da spregovorimo nekoliko o veliki politiki. Danes pa hočemo to storiti s posebnim obzirom na našo Avstrijo.

Ako kedaj, pokazalo se je letos, na katerej strani je avstrijski patrijotizem. Koliko prilik je bilo še le te dni za opazovanje naših Velikonemcev, kateri so se l. 1866 napojili pravega nemškega duha, ali leta 1870 pa se kar zamaknoli v Bismarka, stvaritelja velike Nemčije. Kjerkoli so mogli, pokazali so Nemci ostentativno, da avstrijskeje ideje ne marajo žrtovati svojega gospodarstva nad drugimi narodi in da, ako jim Avstrija zopet do hegemonije ne pomaga, stori jim to kedo drug, katerega jasno in glasno proglasujejo za Mesijo.

Na drugej strani so zopet Madjari pokazali v zadevi generala Jansky-ja, da jim je le za svoj Madjarozzag, a prav nič za celokupnost Avstrije in da jih uže zopet po nekem srbi, kar so uže eukrat skusili. Kaj more Madjarozzag brez Avstrije? Le to naj bi premislili Madjarski državniki, da brez Avstrije nema niti Madjarije in potem bi jim gotovo vse muhe zginole iz glave ter bi gledali, da se kar hitro pobotajo z avstrijskimi narodi in tako Avstriji tisto moč in stalnost preskrbe, katera jej je potrebna za morda uže bližnje zgodovinske dogodbe v Evropi. Kaj bi govorili o Italijanih, katerih je v Avstriji premalo,

da bi jih državnik v poštev jemal; prav zato pa se je čuditi, da Iredenta še tako pokoncu nosi glavo v Istri in Trstu, mej tem ko je v Dalmaciji uže zatrta. Mora se torej iz letošnjih dogodkov sklepati, da le Slovan svojo osodo v Avstriji vedno voljno prenaša, naj si uže bode slaba, ali dobra.

Nemci se uže jeze, ker se Slovanom v Avstriji le še kaže upanje, da bi mogli enkrat v Avstriji postati enakopravni z njimi. Madjari in Italijani, ki so se uže tudi imeli boriti z nemškim nasilstvom, pa so v tem obziru vse pozabili in se prav čisto nič ne naučili, kar je toliko žalostnejše posebno za zadnje, ki se štejejo mej prve naprednjaške in svobodnjaške narode; so prav taki.

Zgodovina, posebno novejša zgodovina nam prejasno kaže, da je bil Slovan vedno pravi trpin za Avstrijo, za katero je voljno vsak čas prenašal vse nezgode, pa tudi danes še je Slovan edini trdni steber, na kateri more Avstrija na vsako stran največ zidati, kajti toliko Poljak, kakor Čeh in Slovenec imajo danes poleg Magjara največi interes, da Avstrija obstane in da se ne razprši, na kar delajo uprav nemški in italijanski Iredentariji. — Misli se je, da se Slovanom, posebno pa nam Slovencem, ki smo za Avstrijo tukaj na jugu tako važen element in uprav zaradi tega poleg Hrvatov najvažnejši mej vsemi avstr. Slovani, uže k malu izpolni prva zapoved narodnega obstanka, da namreč dobimo svoje narodne šole in pa popolno spoštovanje v uradih; toda tudi ta prvi pogoj narodnega obstanka se nam Slovencem še vedno krati, in akoprem imamo zdaj ministerstvo, ki si je zapisalo

na svoj prapor enakopravnost, pri vsem tem nismo vsaj mi Slovenci glede enakopravnosti zdaj skoro prav nič na boljšem, nego smo bili v poprejšnjih ustavovernih dobah. — Pri vsem tem pa Nemci in Italijani očitajo Taaffejevemu ministerstvu, da je preveč slovansko. Žalostne so torej zamere v Avstriji uže zaradi tega, ker narodi sami nočejo nastopiti prave poti do sporazumenja, česar so pa v prvej vrsti krivi liberalni Nemci, prav za prav pretirani egoizem načelnikov te stranke.

Avstrijski državniki vedó denes predobro, pri čem so glede notranje politike; oni morejo računati na zmernost in požrtvovalnost Slovanov v prvej vrsti in zatorej se denes skoro noben pravi državnik ne more udati politiki vladanja brez Slovanov in proti njim.

Ker pa je predobro znano gotovo tudi našim državnikom, da zunanja politika skoro največ določuje notranjo politiko vsake države, uprav zato imajo še nov uzrok, da ne pusté lastnih Slovanov pritiskati na zid.

V tem mesecu, se je marsikaj zgodilo, kar daje sklepati na važne pogovore in politične kombinacije mej evropsko diplomacijo. Rusija je proglasila, da hoče odpraviti v Batumu prosto lukó, s tem je dala odgovor na angleške spletke v Bolgariji in faktično od svoje strani Evropi razodela, da je Berolinska pogodba čisto nič več ne veže. — Velikanske trdnjave, katere hoče Rusija zgraditi ob Črnem morju in mnogobrojno izvrstno brodovje, katerega nekoliko uže ima, nekoliko pa še pripravlja Rusija v Črnem morju, vse to prejasno kaže, da se Rusija resno pripravlja na ko-

nečni udarec na Turčijo in torej tudi na konečno rešenje jutrovega prasanja.

Ali precej potem se je vršila na Francoskem velika demonstracija proti nemškemu cesarstvu, postavili so Francozje izvrstnemu generalu Chanzi-ju spominek, ta Chanzi je bil nekaj časa poslanik v Rusiji in je kot tak močno kultiviral zvezo mej Rusijo in Francijo. Zato pa je francoska vlada povabila rusko, da bi bila zastopana pri slavnosti odkritja Chanzi-jevega spomenika in ruski car je v ta namen delegiral enega svojih boljših generalov, katerega je slavnostni govornik posebno srčno pozdravil povdarjajoč prijateljstvo Ruske i Francoske. Govoril je javno tudi ruski general in isto tako provdarjal prijateljstvo mej Francozi in Rusi; ljudstvo pa je tem besedam živo in navdušeno pritjevalo z besedami: »Evvive la Russie, evvive la grande nation Slave!« Ta demonstracija je morala Nemce nekoliko prestrašiti in Bismark je precej potem čutil potrebo, da se še bolj nasloni na Avstrijo. Nemčije je strah pred francosko-rusko zvezo, do katere mora prej ali slej priti, ker je ta stvar uže v krvi obeh ljudstev in po stanju Evrope uže tako odmenjena; ali Avstrija ne bi se smela te sveze mnogo strašiti, ker ona nema poklica, da bi bila v prvej vrsti braniteljica ali »Ostmark« Nemčije, kakor bi to želeli velikonemci; Avstriji gre zdaj za to, da utemelji svojo vlast na Balkanu, v tem obziru je konkurentka Rusije. Nemčija gotovo obeča Avstriji vse lepo in dobro in celo prekositev Rusije v konkurenci na Balkanu.

Na drugej strani je tudi An-

PODLISTEK.

Koledovanje pri nas in drugod.

(Konec.)

Zopet druga pesem, ki si jo je ljudstvo v prepisih kar mimogrede osvojilo glasi se: »Poštene ovč cel tak pojemo mi — Ljubljani kristjani! poslušajte vi! Te sveče ki s pušlami cirane so, So k časti Mariji gor v svetni nebo.

O grešniki vbogi, obrn'no se mi Tje k materi božji, ki v tronu stoji; Kaj bomo ležali na smrtni postlji, Marija Svečanka, prisveti nam ti!

Mor'bit da v tem letu b'mo mogli mi umret, Z žalostnim srcem zapust'li ta svet; Oh ure al' dneva ne vemo to mi Kaj rožca cvetoča se dol' obleti.

Ko ura odbije b'mo mogli mi vmret, Vsi znauci, prijatli, zapust'li ta svet; Bogastvo, veselje, ostalo vse to, Nas bojo pa djali v to črno zemljo.

Poštene ovčice le zmislimo si — Na rajne dušice, ki tukaj jih ni, So b'le na tem svetu, pa mogli so umret In večnemu Bogu to rajtengo dati;

Jutranja zarja nam greje srce, Ker Jezus preljubi z solncem sem gre, Nas vodi Marija, nas prci lepo, Zapust'mo te grehe in ž'v'mo sveto.

V nebeškem veselju angelci pojo, Marijo Svečanko častijo lepo, Zapijmo, čistimo Marijo tudi mi, Je nam dete rodila, v jasicah spi.

Marija Svečanka v vpeljavanje je šla In svojega sina Bogu ofrala; Svet' Simon ta stari ja močno vesel, Da je to dete na roke prejel.

Končuje pa se z voščilom:

Vi oče in mati, vam damo lep dar, Marija, svet' Jožef vam naj bo za dar; Po njunih vsi navkih le živ'mo lepo, Da pridemo k njim tje v sveto nebo.

Mladenč, dekleta vam damo lep dar, To dete sveto vam naj bo za dar! Zdjaj srečno ostan'te, mi gremo od vas, Marija, svet' Jožef, ostan'ta pri vas! Takšne vsebine je tudi tretja »Svečenska pesem«:

Hvaljen bodi Jezus Kristus In njegovo sveto ime! Tak sliš'te kaj vam pojemo: Naj vam to k srcu gre!

No pesem vam čemo zapeti V veselje vsem ljudem, Svet' Jožef in Marija Šla sta v Betlehem.

Na potu prigodilo se Da Marija rodila je Tega Sina božjega Skoz' Duha svetega.

V Betlehem' sta obhodila Kjer »herperes« nista dobila, Kjer bi bja počivala, In čez noč prebivala.

V Betlehem sta prišla, Žlaho obiskat šla, Pa žlahta ni hotela Njiju gor vzeti.

Svet Jožef se obrne In milo tak govori: »To je vse božja volja, Da se zdaj tak godi.

Za mestom je na štala, Se taj bova podala, Le-tam je prebitki mrz, Vsmili se Bog ti čez nas!

Marija ga pa trošta, O svoj'ga moža Jožefa: »Jaz bom nočoj rodila Zveličarja sveta.

Kteri je vsvaril zemljo, nebo, Človeku dal dušo, telo, On nam bo pomagal, Da bova prestali to.«

Svet' Jožef nji pa pravi: »Oh kak men' to britko de, Če boš pa ti rodila, Nimava odevice.

Kam bodeš ga povila, In kam ga položila? »Slama bo blazinica Seno pa odevica.«

Marija pa pleničke Ni lepo ukup spravi In svojga si sinčka Na nje povila je.

Svet' Jožef je pa poieg stal In Jezusa kuševal, Ki je v jasicah ležal In britki mrz prestal.

Pastirci so ti prvi Prišli Jezusa častit, Ki so na polji bili Poleg svojih ovčic.

Angelj jih pa gor zbudil »Kar neznano je še — jih uči: »Le pojte v Betlehem, Tam ena luč gori.«

Ko notri v štalec prišli so, No malo dete našli so Ki je v jasicah ležalo, Milo jih pogledovalo.

Mi sklenemo to pesem O rojstvu naš'ga Jezusa, Naj bo vam to k veselju O Mariji Svečenski.

Kakor je iz te posledne pesmi razvidno, spričujo mnoge teh pesni res slabo pesniško žilo skladatelja, kateremu se nemara ni zdelo včasih tudi truda vredno odeti svoj umotvor v lepšo obliko. Pa še od tega malega ide vsled pozabljivosti poslednji čas preveliko, časih še dobrih stvari v izgubo, ker zbiratelji prečesto-krat celo nemajo kje prilike priobčiti zapisanega narodnega blaga. Pa nam potem lahko očitajo, da ga nismo imeli, ker še to malo ni izdano! Škoda!

glij, katera bi rada Rusiji delala zapreke, ko bi se zadnja hotela polastiti Carigrada in gospodarstva čez Črno morje. — Ali pri tem započetji bi se mogla Angleška strašno opeči, ker Rusija v Črnem morju s tako sigurnostjo postopa, da se more uže danes računati skoro na dan, kadaj Rusija reče: ključ od vrat v Črno morje vzamem jaz, kedor mi ga hoče vzeti, sem naj pride.

Mej Balkanskimi narodi se je tudi poskušalo vsaditi neko nasprotnost proti Rusiji, kak namen je imela drugače srbsko-bolgarska vojna? — Ali to sovraštvo je le umetno narejeno in toliko srbski kralj Milan, kakor bolgarski knez Aleksander stojita na dveh vulkanih, katera kmalo začneta bljuvati ogenj, ki nju kraljestvo požge.

Kar se denes čita v nemških in italijanskih listih o zadovoljnosti srbskega naroda, vse je zlagano, pri prvej priliki je pripravljen srbski narod uničiti ves sedanji regiment in postaviti si novo vlado, isto tako je v Bolgariji in kdo ve, ako nema uže zdaj kak Nikita naloge, da o svojem času združi balkanske Slovane v večo državo. — Bog zna, čemu je dobra napačna politika Milana in izneverjenje Battenberga? Morda pa bo to koristilo ideji združenja balkanskih Slovanov! Vidi se torej iz vsega, da evropska diplomacija zdaj dela svoje važne poteze na diplomatski šahni plošči. — Bismark pred vsem najbolj miroželjen se drži trdno Avstrije in Rusije; njemu ta zveza najbolj konvenira, ker garantuje evropski mir, katerega je Nemčija skoro najbolj potrebna. — Rusiji ta zveza le toliko časa konvenira, dokler jej Nemčija in Avstrija ne prekrizata njenih interesov na Balkanu.

Zarad tega menda kaže tudi za Bismarka najboljše, da se mej Avstrijo in Rusijo izvrši neka poravnava, vsled katere je obema velevladstima na Balkanu vsakršna meja akcija.

V principu je ta stvar skoro gotovo uže določena, in Avstrija na vsak način najboljše stori, da se z Rusijo odkritosčno pobota za vse slučaje, ker le zveza z Rusijo jej more garantirati za vse čase vpliv in posestvo na Balkanu, mej tem ko bi jej zveza z Nemško proti Rusiji utegnola na vrat nakopati polno sovražnikov, v prvej vrsti vse slovanške države, toliko Rusijo, kakor vse Balkanske države, potem Francosko in skoro najbrže tudi Italijansko. Na to priliko Italijani le preže in kmalo bi bila dana, da se pri nas zunanja politika vrši po želji madjarskih šovinistov in nemških egoistov. — Mi bi bili kmalo razdvojeni z Rusijo in potem z vsem svetom, ako bi madjarska drevesa rastla v nebo. K sreči tega še ni in ne bodo tudi Madjari še tako hitro imeli svoje posebne armade, akopram bi jim jo liberalni Nemci dovolili, samo da jim Madjari pomagajo zopet do egiptovskih loncev; ali k sreči je tudi nad Nemci in Madjari še nek faktor, kateri ne pusti, ni ne more pustiti, da bi se Madjarom v tem obziru volja spolnila.

Na koga pa se more v takih slučajih ta viši faktor vpirati, ako ne na Slovane?

Tudi se samo ob sebi vsiljuje na jezik prašanje: Kako je sploh mogoče izvesti po Avstriji sprejeto in začeto nalogo na Balkanu, ako ne s pomočjo lastnih Slovanov?

Madjari in Nemci bi vso to stvar strašno pokvarili, Madjari pa bi Avstrijo na Jutrovem kar onemogočili in kaj potem sploh z našo državo?

Zunanja politika naša, ako pravilna, torej sama ob sebi zahteva, da se Slovani v Avstriji ne pritiskajo na zid, kakor se je to godilo in se tu pa tam še godi. — Avstrijskim interesom nasprotno bi bilo torej, ako bi se pri nas začela zopet ponemčevalna politika, bodi si pa pod liberalno ali klerikalno krinko.

Avstrija ne treba več eksperimentov. Ako hoče trdno stati na zunanji, mora se držati svoje najstareše zaveznice Rusije, ako hoče pa sploh svojo misijo izvrševati, opirati se mora v prvej vrsti na svoje Slovane.

Zato pa bi se moralo sedanje ministerstvo le bolj proti desnici pomakniti, nikar pa iskati dotikljava z levico, ker to bi le zavleklo vsako porazumanje mej avstrijskimi narodi in bi Slovane tiralo v obup in v Avstriji jako škodljivo opozicijo.

Toliko za danes o občnem političnem položaju.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Nadvojvoda Karol Ljudevit je 29. t. m. z svojo soprogo odpotoval v Petrograd, kamor ga je povabil ruski car. Bog daj, da bi dobro opravil, ako ima njegovo potovanje res kak politični namen.

Shodi vladarjev in diplomatov še vedno najbolj zanimajo politični svet; govori se zdaj tudi, da pride knez Bismark v Avstrijo i da ga naš cesar sprejme. V Parizu so tega menenja, da se vrše dogovori, kako bi se rešilo vshodnje prašanje, ker je vsakemu očito, da ne bo dolgo, ko tam dolj zopet hud plamen nastane; tudi ni nemogoče, da Rusija zasede Bolgarijo, kar bi evropskim velevladstvom silne zapreke napravilo. Batumska zadeva je vlade jako vznemirila, toliko bolj, ker slutijo, da Rusija ne ostane samo pri tem, da je odpravila prosto luko v Batumu, temuč da seže dalje ter si osvoji Erzerum, v turške Aziji jako važno trgovinsko mesto; čuje se celo, da se Rusija s turško vlado o tej zadevi dogovarja ter jej ponuje za odškodovanje odpust vojne odškodnine, katero je Turčija še iz zadnje vojne Rusiji dolžna. Vsekako so reči take, da se more reči: evropski mir visi na tankeji niti.

Graf Kalnoky vrnovši se iz Kisingena od Bismarka, odpotoval je v Iši. To je pač gotovo znamenje, da sta se Bismark in Kalnoky razgovarjala o političnem vrenju.

Vnanje dežele.

Srbska skupščina se je 27. t. m. za novo zasedanje konstituirala. Kralj je potrdil Pavloviča za načelnika in Zuniča za njegovoga namestnika. Odprla se je skupščina s prečitanjem kraljevega ukaza. Potem so se izvolili razni odseki in sicer v vsak odsek po sedem vladi prijaznih in po dva protivladna poslance. Vlada je skupščini podala več predlog, mej drugim te le: pristop k sklepom brzogovorne konference, vzetje posojila na obligacije fondove uprave, podaljšanje pogodbe glede samoprodaje soli z Anglobanko, zmanjšanje državnih uradov, dodatna pogodba glede varstva obrtne lastnine; ustanova pripravljalne in višje deklške šole, zakonska osnova glede uredbe in nove razdelitve okrožij in okrajev v deželi.

Rusija v Aziji z velikim uspehom in v velikanski meri napreduje. Katero deželo koli pod svojo oblast dobi, povsod seje seme mirnega razvoja ter tako kroti poludivje narode i jih nase veže z neresljiviimi vezi omike in gmotnega blagostanja. Nomade kirgiških in turkmenskih step učil blagosti stalnega domovanja; do naša jim red, omiko, promet, trgovino; roparske rodove kroti, dela ceste, železnice, na hvalinskem morji se grade luke i nova trgovišča obiskujejo ladje. Vse to pa vedo dobro rabiti ruski trgovci sebi v korist, pa tudi v korist pridobljenim deželam in mogočnosti ruske države. S tem

napredovanjem pa se vedno bolj bližad, ko trči Rusija z Angleško skupaj in se uname velka vojna; Rusija se tej vojni še umika, kolikor more more, ker ve, da toliko lažje zmaga, kolikor kesneje se vojna prične; prav narobe pa je z Angleško in to zato, ker ta ima veliko manj pravih civilizatornih moči, nego Rusija; Angleška sega preveč po naglem dobičku, dela prekrumarsko, zato pa tudi v podvrženih deželah ne seje tiste blagosti in si ne pridobiva tistega zaupanja, kakor Rusija. Konečna zmaga Rusije v Aziji tedaj ni dvomljiva.

V Italiji je še vedno morilec Cipriani na površji. V Kremoni se zarad njega vsak dan ponavlja rabuka in kri teče. Prefekt, policija in vladni organi so brez moči. Vsi policijski vojaki so se morali poskriti, da so se odtegnoli maščevanju razjarjenega ljudstva, prefekt je moral pobegniti. Poklicali so se tje vojake, a ljudstvo se vendar ni hotelo razkropiti. Kapitan karabinerjev ni hotel slušati ukaza, naj rabi orožje. A to je pomaglo; ko je ljudstvo to videlo, začelo je vojakom klicati evviva in potem se razkropilo.

V Amsterdamu so bili zadnje dni hudi boji mej ljudstvom in vojaki. Uže v nedeljo zvečer so se vsled prepovedi neke ljudske igre pričele praske mej ljudstvom in policijo. Na obeh straneh je bilo nekoliko ranjenih, vendar se je do devete ure zvečer vse pomirilo. V ponedelek se je opazovalo sicer kipenje mej ljudstvom, vendar se po dnevi mir ni kajil; ob 5. uri zvečer pa so se začeli pretepi. Uporniki so napravili barikade. Prihiti so vojaki pešči in konjica, in ker se množica ni hotela razkropiti, začeli so strelati, pa tudi to ni pomaglo; ljudstvo se ni hotelo umakniti, ampak začelo delati še v drugih ulicah barikade; vojaki so večkrat mej ljudstvo strelali, pa tudi ljudstvo ni rok križem držalo. Še le ob enej ponoči so vojaki upornike zmagali. Umrtenih je bilo 25 oseb in ranjenih okoli 90, mej temi 40 redarjev.

V Belgiji je amsterdamski upor vlado zelo prestrašil, ker ni dvombe, da je mej belgijskimi, nizozemskimi in holandskimi socialisti neka zveza, katera ima lahko osodoporne nastopke. Belgijska vlada uže premišljuje, ali ne bi potrebno bilo, da se napovedani shod delalcev 15. avgusta v Bruselju prepove, ker se je bati hudih izgredov in morebiti celo obupnih bojev, ko se na tisoče ljudstva k zborovanju nagnete. Vlado straši tudi to, da belgijski socialisti dajo pogum holandskim ter jih rote, naj se krepko drže, da se kraljevi stoli polomijo. Amsterdamski socialistični časnik pa zagotavlja, da se bode upor ponavljal in da se bodo požigala vsa mesta.

Španska poslanska zbornica je 28. t. m. sklenola osvoboditi 26.000 zamurcev na otoku Kuba, ki so še pod patronatom nekdanjih posestnikov.

Na Angleškem se sestavlja nova vlada; imenovani so bili: Cranbrook za načelnika tajnega sveta, Chaplin za načelnika lokalne vlade, Stanhope za trgovinskega ministra, Mannoers za poštnega načelnika, Plurket za ministra javnih del, Webster za vrhovnega državnega pravdnika, Ashburne za irskega kanclerja, Hidesleigh za ministra zunanjih zadev, Londondry za namestnika irskega kralja, Hicksbeach za državnega tajnika za Irsko, Churchill za finančnega ministra in Stanley za državnega tajnika za Indijo.

Granville je povabil voditelje liberalne stranke v posvetovanje, in pri tem posvetovanji je bilo skleneno, naj se čaka prestolnega govora, predno opozicija kaj sklene, kako se bode vedla v prihodnjem zasedanji. Ako prestolni govor nič ne omeni o irskem prašanji, potem opozicija to stvar sproži, pa ne bi zahtevala, da se sklep spoijne zbornice izvrši. Kreditno predlogo pa bi ta stranka podpirala.

Turške vladi vedno zelo denarja pomanjkuje. Zdj pa se hoče iz te zadrege oteti. Prišla je namreč na sled, da ima Turčija veliko lepih državnih gozdov in prepričana je, da bi nesli zelo veliko in blagajnice do vrha napolniti, ako bi se v njih uvedlo umno gospodarstvo. Zato ona namerjava, poklicati najboljše evropske gozdarje v turške gozde za oskrbnike. — Velika sreča!

Mej Angleško in Kitajsko se je sklenola pogodba, v kateraj kitajska vlada pripoznava angleško vladarstvo na Birmanskem in zagotavlja, da bo podpirala trgovino, o kateraj zadevi se sklene posebna pogodba.

DOPISI.

Trst 26. julija. (Izv. dop.) (*Honit soit, tout mal y pense.*) (Konec.) Trst je za slovenske in slovanske interese tako velike važnosti, da skoro nobeno drugo mesto zunaj središča Ljubljane ne. Recimo, da bi se Trst odcopil od Avstrije in da bi slovenske dežele morale Trst smatrati za inostransko mesto, kaka neizmerna škoda bi bila to le v trgovinskem obziru, koliko ne bi potem trpela vsa domača trgovina in obrtnija Slovencev. Kje pa je delo, katero trgovinsko mesto preskrbljuje mnogemu slovenskemu proletarjatu, kje je prilika za izobraževanje v trgovinskih vedah in za napredovanje v trgovini sploh. Sploh pa je premisliti, da bi bilo tudi iz zgodovinskega stališča žalostno, ko bi morali Slovenci zapustiti tako važno točko, kakor je Trst, saj je dokazano, da so bili tukaj vedno doma in da so mnogo pripomogli k pouzdigi tega mesta in še denes tukaj žive v takej množini ne le v okolici, ampak tudi v mestu, da bi bilo treba je nekoliko bolj odvažnosti vlade v korist državi zvestega elementa, pa bi Trst kmalu dobil sve drugo lice. — Kedor torej govor! o tem, da je Trst za našo stvar malo važen, ali celo zgubljen, ta se sploh resno ne peča s politikom in vse naše reči resno ne jemlje, in vendar je mej nami še celotakih literatov, ki si morejo misliti Slovenijo, katera bi se še le v Čiuriji začela. — To sicer ne dokazuje drugega, nego uže znano resnico, da je mej nami sicer malo diplomiranih, pa še vendar več tak h nego pa pravih mislecev. Trst ostane za Ljubljano najvažnejše naše mesto, in ako denes Trst žrtvujemo in pravimo, da je škoda boriti se zanj, dokaz je to, da sploh nismo za resno borbo in da nam vsa slovenska stvar ne gre iz srca. Kakor hitro bode enkrat Trst popolnoma zgubljen za Slovence, morejo potem uže tudi v našem središču klicati »Hanibal ante portas!«

Zakaj pa smo vse to pisali? Gotovo z namenom, da dokažemo, kako je vredno, da se vodilni slovenskega ljudstva, vsebno oni tam v središču, veliko bolj zanimajo za svoje brate v Trstu in okolici živče in da one, ki v Trstu kaj delajo, ako jih uže sodijo, bolj pravilno sodijo, ter pri takih sodbah posebne okolščine tržaške bolj v poštev jemljejo. Pisalo se je v »Edinosti« o prošnji rojanskih mož za odpravo talijanskih razredov ljudske šole v Rojanu in vsled te prošnje nastala je nevolja v Ljubljani in nek ljubljanski dnevnik je porabil priliko, da je obsojal naš list, ker je prinesel članek, v katerem je bila omenjena rojanska šolska zadeva. Kar nas veseli ta pot, to je dostojna oblika, katero je ta list letos rabil v polemiki proti nam in mi ta napredek veselo pozdravljamo.

Polemika v dostojnej obliki je celo dobra, in uprav zato ne obžalujemo prav nič, da nam je bila vsiljena.

Čas je, da pridemo k stvari sami. Grajal nas je omenjeni ljubljanski list zaradi članka o taboru v okolici v št. 56 našega lista, in da je to laže stori, strgal je dva stavka iz omenjenega članka iz naravne nje zveze. — Kaj je pisal naš članek? On je najprej poudarjal, da imajo v Rojanu in Skeinju uže nepotrebne italijanske razrede ljudske šole, katere vzdržuje magistrat, da so rojanski očetje proti temu protestovali in izrekli, da bi imeli rajši nemški razred, če uže mora biti razred v tujščini, ker italijansčine nemajo potrebo. Rekel je tudi, da bi nemščina mladini vsaj koristila toliko, da bi pri vojakih laže avancirala in rekel je, da s tem on noče podirati slovanske ideje, ampak, da jej namerava celo koristiti. Naš članek je torej tukaj nemščino le kakor sredstvo za izpodirvanje nevarnejše italijansčine omenjal; tudi je hotel reči, da tistih par nemških besed, katere bi se vtegnoli otroci naučili, mogli bi morda vsaj kesneje pri vojaščini kaj porabiti. Znano je, da magistrat na to dela, da bi polagoma poitalijančil vse šole v tržaški okolici in k temu ima vsa sredstva. Omenili smo uže, zakaj so rojanski očetje proslili nemške, mesto italijanskih razredov; to je vsaj za nekoliko časa ustavilo nadaljno snovanje italijanskih kurzov v okolici in zato je marsikateri rodoljub molčal in stisnil rame k sicer iz narodnega in pedagoškega stališča ne popolnoma korektnem postopanju. Stvar ima še to dobro, da zdaj, ko je vlada ukazala, da mora magistrat vsianoviti nemški razred v Rojanu, mesto italijanskega, uže obstoječega, pride do procesa mej vlado in magistratom.

Naš članek je nadalje pritrjeval občnemu menenju, da se tukaj ne da nemčevati, pač pa šentano lahko poitalijančevati.

Izrazil je o tem tudi po nekakem skrajni obup, posebno ko je videl in se prepričal, da se celo pri c. kr. mornarici le vedno potaljanjuje brez vsakega uzroka.

To je vse, kar ga je napotilo, da je pisal, kar je pisal.

Mi radi priznavamo, da se marsikaj da govoriti in tudi storiti, kar se brez predica ne da pisati, ali v tem slučaju ni bilo potreba toliko hrupa, kateri je stvari samej tudi škodoval zato, ker so nemški listi vso stvar napačno tolmačili in umeli, da je tržaškimi okolicihanom v resnici le za nemške šole in da je mej Slovinci zaradi te zadeve nastal nek razkol.

Kritikovanje najboljših tržaških narodnih zavodov v slov. listih ljubljanskih je gotovo stvar takih ljudi, ki s tem vse drugo nameravajo, nego pa potrebno približevanje in pospeševanje solidaritete.

Pri delu se še lesopozna vse težave in postane potem tudi sodba zmernejša in pravičnejša. V Trstu je pri mnogih rodoljubih najboljša volja, ali premalo je sploh udeležev za sveto našo stvar. Upajmo, da bode boljše, in da k zboljšanju mnogo pripomore družstvo sv. Cirila in Metoda, katerega načelniki bodo imeli priliko vso stvar boljše pregledati in potem soditi sine ira et studio.

V Sežani, 28. julija 1886. (Izv. dop.) († A. K. Reyer). — Občepozuano in štovano tržaško obitelj Reyer, bivajočo vsako poletje v Sežani, doletela je prebriska izguba.

Ne da se naštetj, koliko ubozih vdobivalo je pri tej obitelji pomoči, denarne podpore, hrane, oblacija in družega.

Da je ta obitelj v Sežani priljubljena, pokazal je danes veličastni pogreb nje očeta. Ob 5. uri popoldne je bila vsa Sežana na nogah. Vsi uradi, sežanski občinski zastop, učiteljstvo v solsko mladino, vsa tukaj bivajoča tržaška gospoda, veliko število k pogrebu došlih Tržičanov in množica priprostega ljudstva spremila je rajnega k zadnjemu počitku.

Veličasten ta sprevod, vsestranska udeležba, kakor tudi ganljivo petje budi obitelji Reyer v oozak, kako jo Sežana ljubi in čista!

Buzet v Istri, 29. julija 1886. (Izv. dop.) (Občinske volitve.) Tukaj se govori, da je vis. nametništvo ukazalo razpisati nove volitve v občinsko zastopništvo Buzetsko. Dalje se govori tudi, da temu bode poverjena določitev o ločitvi »Krasa« od Buzeta.

Govorica ta, zdi se, utegne biti resnična, ker opažamo velika tajna posvetovanja in strastno agitacijo mej glavami nam nasprotne stranke; javno in privatno skušajo zvaliti naše domoljube s prilizovanjem, z obljubami in celo z grožnjami (mislječ, ker ne gre z lepa, pojte z grda!)

Obljuba je došla od namestnika deželnega glavarja dr. Amoroso (najhujšega sovražnika našega, kar je posebe pokazal še proti našim slovanskim poslancem v Poreču) ali stoji morda to v zvezi s takimi prigodbami?

Vsakokrat, kadar je treba voliti novo občinsko zastopništvo, odložijo nasprotniki (zviti lahončki) ono premoogočno svoje vedenje in se imenujejo naši bratje, in skušajo pomiriti se rekoč: želimo živeti z vami v dobrem soglasji — hočemo vam biti pravični — hočemo vam dobro in prav gospodariti — in priložijo še tisoč tacih in enacih obljub. Tudi ne odmanjkajo govoriti vsega slabega proti lastnim tovarišem, slikajoč jih kot sleparje, malodredno drhal, končujoč se sludkimi besedami: »Dragi kompare, verujte mi, jaz ne bi nikoli mislil, da je ta in ta tak priligran malo-vrednež. Jaz sem ga imel za poštenjaka, ker se je tako uljudno vedel. A prevaril sem se! On je uzrok vsem našim nesrečam«.

Vi jim verujete in premotili so vas — volkovi v ovčjih kožah.

»Kompare« pa ima vaš glas (in za tega stori naš lahonček vse) in za vas se ne briga več, smeje se vam v obraz, tudi ima vas za norca v pravem pomenu besede.

K malu potem ga vidite v družbi z onimi, o kojih vam je prej pravil toliko slabega, katerim je poprej vse zrekel in pije na zdravje . . . ne domovine . . . ampak na zdravje obljubljena sedeža v občinskem zastopništvu, ki mu bo donasal marsikak dober grizljaj.

Prijatelj! pozor tedaj, ne zaupajte zapeljivcem, če tudi bodo z vami še bolj prijazni. Glejte, kaj so učinili oni možje občini Buzeški! — Spraznili so občinsko denarnico — zadolžili občinska premoženja — zapravili občinsko deščino — pomnožili dolgove — plačevali niso uradnikom — preganjali so dobre občane — ter lotili so se celo darov, darovanih ubogim od samega cesarja!

Zdaj govorite! Ali ste zadovoljni imeti take »patriote« v svojem zastopstvu? Kaj mislite, ali so vredni vsajega zaupanja?!

Proč z šalo! Glasujte za poštene in zanesljive može; za one, kateri ljubijo vas, vaš rod, domovino vašo ter obojajo vsakršno zlorabo!

Poznate jih — glasujte za nje!

Domache in razne vesti.

Imenovanje. Davkovski nadzornik Fr. Zaril je bil imenovan višjim davkovskim nadzornikom za okrožje primorskega finančnega vodstva.

Korveta »Aurora« zapusti jutri Puij ter odpluje na dveletno popotovanje; poveljnik jej bode fregatni kapitan Müller, ki ima iskati trgovinskih zvez v vahodnej Aziji; obiskati bo korveta morala razen družih, posebno te le luke: Port Said, Aden, Point de Galle, Singapore, severne bregove Sunda otokov, Filipine, japonske otoke in luke, Petropavlovsk, Korea, Tientsin, Šangaj, Fučev, Amoj, Hongkong, Hue, Saigon. Korveta »Saide« pa odpluje 1. septembra v Brazilijo, La Plato, Kaptovn in Suec; na poti bode devet mesecev.

Ustavljene vaje v orožju. V sled kolere v Trstu i na Rieki je vojno ministerstvo zaukazalo, da sek 97. pešnemu polku in 19. lovskemu bataljonu spadujoči rezervniki k jesenskim vavam ne skičeajo. To velja tudi za vse rezerviste, ki spadajo k drugim polkom, pa v Trstu, ali njegovej okolici stanujejo.

Zoper kolere. V sled ministerkega ukaza je voastvo južne želenice zapovedalo, da se imajo popotniki iz Italije natanko preiskavati in oni ter njih prtljaja razkuževati. Bolnikom se daljna vožnja ne bo dopuščala. Da se spolnovanje teh naredb nadzira, poslali so se zdravniki na mejne postaje.

Z ladje v zapor. Na krovu Lloydovega parnika »Titania«, ki je prišel v sredo iz Bombaja, zasačili so redarji nekega Ivana Links, ki je v Bombaji izneveril 60.000 gid. v zlatu, potem pa v Trst pobegol. Dobilil so pri njem še skoraj ves denar.

Enoletni prostovoljec c. k. vojne mornarice. Vprihodnje moreje kakor enoletni prostovoljec stopiti v c. k. vojno mornarico tudi tisti mladeniči, ki so navtično šolo izvršili z dobrim vspehom ter morejo dokazati, da so bili vsaj eno leto na ladijah dolge vožnje kakor mornarji vkrcani.

Tržaške novosti:

Kolera. Od polnoči 28. t. m. do polnoči 30. t. m. bilo je napadenih v mestu in okolici 18 oseb. Vseh je zbolelo dosedaj 126, ozdravelo 23, umrlo 70, zdravi se jih 31. — Od 28. t. m. polnoči do polnoči 29. jih je zbolelo 9. — V okolici kolera največ napada na Kontovelu; v četrtek zboleli so tam štirje. — V sredo je bilo na želenični potezi Herpelje pet novih slučajev. Napadeni v mestu so: 6-letna deklica A. Zenardi, ki je k malu umrla; 51-letna M. Adamo v ulici Ghega; Franjo Ilinčič kričmar v ulici Malcanton, ki je v stanovanju umrl. Včeraj so zboleli: Ernest Cesch-

otti, poštni kontrolor v via Farnetto in umrl; njegova 18-letna hči je menda tuji umrla za kolero. Urša Pečjar iz Gropade, N. Boccasina v Vrdeli, K. Papulini mizar v ulici Farnetto, Antonija Gomizel na Vrdeli in Katerina Devetsk v Corsia Giulia. — Kakor se vidi je kolera začela še precej hudo razasajati in vročina jo še pošpešuje. Tudi v okolici se je uže precej razširila kamor so jo zanesle, kakor smo zadnjič rekli, ženske z perilom. Bog nam daj zdravega in hladnega vremena kajti vročina, ki je sedaj v mestu navladala, preti kolero še bolj razširiti. Vzlasti pa treba miru ker strah je največi pomagač koleri.

Nesreča. Nek 15-letni dijak iz Labinja hotel je skočiti s parnika, ko se je ta biljal bregu, na suho. Ali po neprevidnosti pal je v morje, iz katerega so ga izlekli nekotji težaki, drugači bi ga bil parnik zmastil.

Policijsko. Alojzu Paviču v ulici Malcanton odnesli so neznanu izmoviči mošnjico z 140 gl. — 25-letnega postopača J. Bernetiča so redarji zaprli ker je ukrad jedno tehnično vredno 16 gid. — Dva pijančka sta pila v nekeji pivarni potem pa se odtegnola ne da bi plačala. — 11-leten deček tepel je na ulici drugoga 6-letnega tovariša ter mu zadal več ran. Dobro upanje! — Zaprli so Leopolda T. iz Komna, 25-letnega težaka Josipa J. iz Trsta ker je ukrad nek voziček. — Nekega Henrika G. je mahnila lastna dekla tako močno z šolnom po nosu, da se je moral iti zdraviti v bolnico. — Neznani tatovi so pridrli v stanovanje neke Marije G. v Čiarboli ter odnesli 165 for. — Nek pijanec je nabiral lastno ženo na domu, radi česa so ga peljali v luknjo, naj tamkaj nabija zid, ne pa uboge ženske. — Pri sv. Alojzju so odnesli tatovi iz nekega stancvanja 140 for. — Zaprli so tudi več postopačev ter jim dali kruha, ki jim je manjkal.

Stipendije. Rospisanih je pet stipendijev Anonatan za učence na c. kr. državnej gimnaziji in dva stipendija Mazzoni za učence iz gimnazije ali mestne realke; pobilježe se izve iz uradnega lista.

Kolera na Kontovelu. Komisija, ki se je napolila na Kontovel, da stori potrebno, da se kolera ne širi, sprevidela je, da je treba napraviti posebno bolnico za kolerozne. Najpripravnša v ta namen bi bila šola; ali ta je uže spremenjena v bolnico za vojake; komisija je prosila, naj bi se dve sobi v šoli oločili za druge bolnike, kar se menda tudi stori. Odložilo se je tudi iz zdravstvenih obzirov posušiti en kal.

Slučaj kolere na Krasu. Dne 27. t. m. prišla sta iz Trsta v Mali dol pri Komnu dva dečka. Koj potem zbolel je eden teh dečkov in čez nekoliko časa umrl. Dr. Mrkel konstatiral je, da je deček umri za kolero radi česa so se preskrbele navadne prekavcije.

Za poškovovane po kolero darovali so do sedaj Tržaški dobrotniki 3670. — Skupljajo tudi denar za ustanovitev ljudskih kuhinj, kder bodo ubožčki dobivali jedi in v ta namen so nabrali uže svovo 2553 for. in 150 v zlatu.

Je-li porednost ali kratak vid? Ljubljanski list »Slovenec« piše v predzadnji števi, da je »Edinost« v zadnji števi v znanej interpelaciji na trž. magistrat ovadila, da je v okolici, 314 peric umrl za kolero. Ker pa stoji v zadnji številki zadosti jasno tiskano, da od vsih v okolici za kolero umrlih je skoro 1/4 (čitaj: tri četrtertine in ne 314) peric, ne moremo razumeti, k čemu ta duhovita šala. — Je-li to kako mlaševanje? Posebno kristjansko uže ni, ako ne zaradi družega, uže zaradi tega, ker se iz božje šibe ne moremo norca delati.

Premogovi skladi na Štajerskem. Poročili smo uže, da so v savinjske dolni zasledili silno bogate premogove sklade. Nek strokovnjak o tej zadevi jako obštrno poročal v D. Zig. in pravi, da je ta najdba nepopisljivo važna. Po računu zvedenih rudarjev je premoga v novo najdenem premogišči nad 1000 milijonov kubičnih metrov, ali z drugimi besedami nad 10.000 milijonov metričnih centov. Ako bi se vsako leto skopalo šest milijonov metričnih centov premoga, kolikor se ga zdaj skopije na Štajerskem, nad 1500 let bi se potrebovalo, da se skopje ves premog v savinjske dolini! Po izreku zvedencev je to premogišče naj bogatejše v vsej Evropi. Mi iz srca želimo da je vse to resnica, s tem bi slovanska zemlja zopet za eno novo čudo zaslovela; zdaj uže ima najimenitnejša natorna čuda, kakor je postojinska i nedavno najdena divjaška vilenica, cirknjsko jezero itd. potem bi imela še v gnotnem oziru najbogatejši zaklad; a tega se je bati, da pride tujcem v roke; zato bi slovanski rodoljubi takoj morali vso skrb na to obrniti, da nevedni posestniki ne prodado dotičnega zemljiša za ležnato jed, ampak da sami poskusijo svojo srečo, i najdejo jo, ako je vse to resnica, kar se o tej stvari piše; bogato premogišče je dan danes več vredno, nego zlati rudniki.

Vreme v mesecu Avgustu. Za mesec Avgust prorokuje Mathieu de la Drome naslednje: V noveji luni ki se začne danes in korča na 6 bode gorko. Slabo vreme in viharji v zgornjej Italiji in Avstriji, mrzlo v Svici in Apeninah. Vreme spremlljivo in nezdravo. Skoraj enako vreme od 14. do 22. meseca v času polne lune; zelo gorko. Zopet jako gorko od 22. do 29.; neznano gorko od 22. do 26.; srednje gorko od 29. do 31. — sploh bode ves mesec velika vročina in pieno viharjev. Toplote je sicer potreba ali prevelka vročina, ako se bode to prorokovanje obistinolo, bo to zelo škodna zdavju, slaba vremena pa poljam in vinogradom.

Za lakoto je v Londonu umrl lansko leto 37 oseb, to je uradno dokazano, ker so zapriseženi zdravniki v 37 primerljajih to sodbo izrekli, koliko pa utegne biti še takih pripetljajev, ki so se zapriseženim zdravnikom odtegnoli! London je najbogatejše mesto na svetu, ima največ humanitarnih zavodov, in vendar tam mró ljudje za lakoto! Kriv je temu najbolj kramarski duh Angležev, a mesto je tudi preveliko in ljudsko gnetenje preobilo, da bi se moglo na vse oko imeti. Pomisliti je, da ima London več prebivalcev, nego Štajerska, koroška, kranjska in primorska užešela skupaj.

1500 ljudi za lakoto umrlo. Iz Londona se poroča. V Labradoru v severnej Novej Fundlandiji je vstala grozna lakot vsled velicega mraza in slabega ribjega love. Uže 1500 oseb je za lakoto umrlo.

Kriv portugalski kralj. Portugalski kralj je zadnjič obiskoval razne zavode v Lizboni; prišel je tudi v blaznico. Vojtuga je v vse sobe vedel, samo v eno ne i rekel, da ga ne more vanjo vesti zaradi posebnih vzrokov. Radoveden je kralj svoj vrata odprl; a takoj je proti njemu skoči velik, mršav človek kričeč: »Ti si kriv portugalski kralj, ki sedi na prestolu, ki po pravici meni pristuje. Čakaj, naučim te, kdo ima pravico do vladanja! Čuvajti se imeti dosti truda, da so kralja oteli blaznelcu. Zelo ganjen je rekel kralj vodji: »Jaz ukizeh, da se iz mojega premoženja vsak mesec nekoliko denarja nakaž«, da bo imel ubogi blaznelc boljše jed.

Pivo v našej državi. V letu 1885 se je skubalo v Avstriji, na Ogerskem in v Bosni in Hrcegovini nad 13 milijonov hektolitrov piva, za katero se je plačalo nad 24 milijonov gold. davka, v kateri davek pa ni vračunana poprečna odškodnina, katero Trst plačuje državi, kakor tudi ne mitnina. Izvozilo se je piva iz Avstrije 222.000 hektolitrov, z Ogerske 8.700 in iz Bosne in Hrcegovine 327 hektolitrov. V Avstrijo pa se ga je iz Angleškega i Nemčije uvozilo le 24.000 hektolitrov.

Koliko tobaka se v Avstriji pokadi. Cele zagrebe tobaka se v deželah, zastopanih v državnem zboru, vsako leto v zrak skadi. Lansko leto se je skupilo za cigare, cigarete in za tobak nat 74 milijonov gid. Če se ta dohodek primerja z družimi davki, potem se še le vidi njegova ogromnost. Za davek od pridobnine se je plačalo 10 milijonov, v loteriji se je stavilo 20 milijonov gid. in ves neposredni davek znaša le 22 milijonov več, nego dohodki iz tobaka. Največ se je skupilo za cigare, skadilo se jih je nad 1275 milijonov, in sicer le onih, ki se prodajajo sploh v tobakarnicah, niso pa všete specialitete, za katere se je skupilo le 2 milijona gid. Največ se je pokajilo kratkih cigar po 2 kr. in sicer 510 milijonov, potem cigar kuba po 4 kr. in sicer 206 milijonov, virgink pa 190 milijonov.

Število slepcev v Evropi. V Evropi je okon 300.000 slepih ljudi, katerih vsak potrebuje za življenje 300 do 350 frankov, vsi skupaj tedaj 100 milijonov frankov, ali 50 milijonov goldinarjev. Statiskarji so proračunili, da pride na 1000 ljudi en slepec brez ozira na one, ki imajo hude očesne bolezni. V Italiji je bilo po ljudkem popisovanju v letu 1884 slepcev 21.078, ali 76 na 100.000 ljudi. V Avstriji, na Ogerskem, Norveškem, Španjskem, Portugalskem, v severnih američanskih državah, argentinske republiki je število slepcev v primeri še večje, temu nasproti pa na Holandskem, v Kanadi manjše, na Švicarskem, Danskem, Švedskem, v Belgiji, na Francoskem, Pruskem pa skoraj enoliko kakor v Italiji. Slepih je več moških, nego žensk. V velikih mestih je največ slepcev, manjših manj, i najmanj na kmetih. To je lahko verjete, ker vedni prah, odsev od belih hiš in manjkanje zelenja slabšo vpliva na oči, i to tudi ne more biti brez vpliva na zarod.

Našim gospodinjam utegnemo ustreči, ako jim poročimo, kako na Japonskem ravnajo, da meso poleti sveže chranno. Vložte ga v posodo iz porcelana ter n lijo kropa nanj toliko, da stoji čez meso, potem pa ulijo olja na vodo. Tako popolnoma zapro zraku pot do mesa in meso ostane popolnoma dobro.

Tržno poročilo. Kava — jako trdna, cene skoraj nespremenljive. Prodalo se je 1000 vreč kave Rio po 50—63 for. 1600 Santos po 52.50 do 62 for.

Sladkor. — V sled malo prašanj ni se v zadnjem tednu dobro prodal, cene n-premakljive. Prodalo se je 5000 quintalov sladkorja po 19.50—22.21.

Sadje. — Pomeranče in limoni iskani; danes stanejo pomeranče f. 11 do f. 12, limoni f. 7.50—10.95. — Vse drugo sadje po nespremenjenih cenah in malo iskano.

Olje — slaba kupčija; je ilino f. 30 do f. 34, namizno f. 40 do f. 50.

Petrolje — američansko f. 8.50, rusko f. 7.50 do f. 7.75

Riž — italijanski f. 14 do f. 21.—, bir-manski f. 11.— do f. 14.50.

Domachi pridelki — fižol navadni ru-deči f. 8.50 do f. 9.—, maslo dobro štajer-sko f. 86 to f. 95.

Žito — nobene kupčije, cene slabe in le nominalne.

Les — cene jako slabe, kupčija mla-hova

Seno — dobro konjsko novo f. 1.50 do f. 1.70, staro volovsko f. 2.50 do f. 2.80.

Borsno poročilo.

Tendencja je postala nekoliko mlohava; kurzi se pa temu navzlic precej dobro držé.

Dunajska Borsna
dne 30. julija

Enotni drž. dolg v bankovih	85	gld	35	kr
Enotni drž. dolg v srebru	86	•	15	•
Zlata renta	120	•	70	•
5% avst. renta	102	•	—	•
Delnice narodne banke	872	•	—	•
Kreditne delnice	280	•	30	•
London 10 lir sterlin	126	•	05	•
Napoleon	10	•	1	•
C. kr. cekini	5	•	93	•
Kr. državnih mark	61	•	85	•

Cegnarjev Viljem Tell

se prodaja v tiskarni Dolencovi po 2.0 soldov.

Kdor hoče na hlad!

Poleg prekrasnega mesta Kamnik v najlepši legi in uprav poleg nove želez-nice, ki se boje gradila, je naprodaj lepa nova hiša, v kateri je 6 sob, izba kuhin-ja, klet potem je poleg hiše veliki obo-kan hlev, senik, šupa za voze, hlev za prešiče in še razni drugi prostori. — K hiši spada tudi mali in veči vrt, potem več ujev, senožeti in nekaj gozda, vsega skup nad 30 oralov.

Cena je 7000 gld.; plačilni pogoji jako ugodni.

Natančneje se more pozvedeti pri na-šem upravnistvu Via Torente 12.

Poglavitni nauki in molitve ki jih mora znati kdor hoče prejeti sv. birmo, sv. pokoro, sv. ob-hajilo, in sv. zakon, zove se mala knjižica katera je izšla v naši tiskarni in se dobiva po 4 novc.

Najboljši papir za cigaretke 20-36 je pristni

LE HOUBLON

franc. fabrikat Cawleyev in Henryev v Parizu
Svari se pred ponarejanjem.

Ta papir gorko priporočajo gospodje dr. J. J. Pohl, E. Ludwig, E. Lippmann profesorji kemije na dunajski vseučilnici, radi njegove najboljši kakovosti, radi nje-gove čistote in zato, ker v njem ni nikake druge zdravju škodljive tvarine.

Trgovina
A. Majer-jevega
Exportnega piva v steklenicah v LJUBLJANI (pivovarna na paro) priporoča
Cesarsko, in Bock-pivo v skrinjicah po 25 in 50 stekl.

Cudovite kapljice
Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokáže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratneše želodčne bolezni. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemorojide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glustam, pri ženskih mlečnih nadlež-nostih, zoper beli tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. 9-12

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljlatve pa edino v le-karnici *Cristofoletti v Gorici, v Trstu* v lekarni E. Zanetti in G. B. Rovis, G. B. Faraboschi in M. Ravasini. Ena steklenica stane 30 novcev. Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zavoj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo go-ljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Piccoli-eva esenca za želodec

G. PICCOLI, ljubljani. Odravja kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških priporočil v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodčne in premen-javne mrzlice, zabasane, hemorojide, zlatenico, migrene itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih. Pošilja izdelovalca po 1 gld. 35 novc. Pri večem številu d bi se primeren odpust. V steklenicah po 15 soldov se prodaja v Trstu v lekarnah: Foraboschi, Leitenburg-Lprandi, Pozzetto, Praxmarer, Prendini, Ravasini in Zanetti in skoro v vseh lekarnah Primorskega, Tirolskega, Istre in Dalmacije.

Gosp. Gabr. Piccoli-ju, lekarničarju v Ljubljani Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani v velikih slučajih uspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili 42-50 Ljubljana, mesec januar 1884.

Dr. Emil vitez pl. Stöckl, c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec. Podpisani potrjuje, da ima želodčna esenca ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Ž njo ozdravilo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodčne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassisch, župnik-kan. Plominj. Primorsko Antirheumon najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolju, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr. Pastilje santoninske; (kolesci zoper gliste) izkuzno zdravilo zoper gliste škatljica 10 kr. 100 košč. 50 kr. 1000 košč. 5 gld. 2000 6 gld. Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prani sirup. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirup se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, za-stiženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci ša toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vna druga zdravila se zmiraj frišna dobe v lekarni

G. Piccoli-ja «pri angelu» v Ljubljani na Dunajske cesti, kder se naročila takoj po pošti proti povzetju izvršujejo.

Tržaška hranilnica

Sprejemlje denarne vloge v bankov-cih od 50 soldov do vsacega zneska vsak dan v tednu, raz-ven praznikov, in sicer od 9. ure do 12 ure popoldne. Ob ne-teljah pa od 10. do 11. ure zjutraj. Obrestni na knjižice 3%, Plačuje vsak dan od 9. do 12. ure popoldne. Zneske do 50 gld. prav precej, zneske od 50 na-prej do 100 gld. je treba od-povedati en dan poprej, zne-ske od 100 do 1000 gld. z od-povedbo 3 dni, čez 1000 gl. z odpovedbo 5 dni.

Eskomptuje menjice, domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2%, Posojuje na državne papirje avstrij-sko-ogrske do 1000 gl. po 4 1/2%, više zneske v takemem ra-čunu po 4 1/2%, Daje denar tudi proti vknjiženju na posestva v Trstu, obrestni po dogovoru.

Trst, 24. marca 1883. —9

Razkužujoče sredstvo

za stranisča in vsak drug kraj — po-pclnoma neškodljivo zdravju.
Najbolj ekonomično in povsod rabljeno.

Da se razkuži kako stranišče, zljje naj se vsaki dan netri 2 žlici te teko-čine. Za vsak drug kraj stanovanja za-dostuje vliči v kako posodo nekoliko žlic, postaviti posodo v kak kot. ter menjati ga je enkrat na teden.

Samo v Lekarnici ROVIS v Trstu
V i-tej lekarni so na prodaj slavno znane

PROTIKOLERICNE KAPLJICE izvrstno preservativno sredstvo BASTLER-jevo

IZVLECEK iz antiliskega tamarinda hladeča in dobro okusna pijača pripo-ročljiva vzlasti za veliko toploto.

Odgojevalko

(Bonne) išče neka inščaunska družina v Ljubljani. Določna mora biti zmogljna, da po-lučuje o predmetih ljubele šole — nemško in slovensko. Prednost imajo one, katere zn ji tuji glas vir. — Ponudbe naj se pošiljajo na *Annoncen-Bureau Franz Müller v Ljubljani.* 2-4

Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da nasl v tako le napravi: **Lekarna Trnkóczy** poleg rotovža v Ljubljani.

Marijacejske kapljice

za želodec, katerim se ima ta tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vseh vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, ve-trove, koliko, zlatenico, blju-vanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasane, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Cvet proti trganju

(Gicht), je odločno najboljšo zdravilo zoper protin, ter revma-tizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živeih, otekline, otrp-nele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem tr-ganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo **cvet** zoper trganje po dr. Mallioz z zraven sijočim znamenjem. 1 steklenice 50 kr., tucat 4 gld. 50 kr. Či ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej vrnite.

Planinski zeliščni sirup kranjski.

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratoból, jetiko, prsna in pljučne bolečine: 1 steklenica 56 kr., 1 tucat 5 gl. Samo ta sirup za 56 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice,

ne sme bi se v n jednem gospodinjstvu pregrešati in so se uže tisočkrat sijajno osve-dočile pri zabasani človeškega telesa, glavo ólu, otrpnjelih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah á 21 kr.; jeden za zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

ZDRAVILA ZA ŽIVINE.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa po-maga najbolje pri vsch boleznih krav, konj in prašičev. Konje varuje ta štupa trganja po ervih, h-ravak, vseh nalezljih kuznih boleznih, kašlja, p-čnih in vratnih boleznih, ter odpravlja vse g iste, tudi vzde-guje konje debe e, okroglo i iskrose.

Cvet za konje.

Najboljšo mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, ote-kanih kolen, kopti-knih boleznih, otrp-nehji v boku, križi itd. otekanji nog, mehurjih na no-gah, izvijični tš-čanjji setla, opravo, susia itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in bliaih. Steklenica z rabi-nim navodom vred stane le 1 gld., 5 stekl. z rabi-nim navodom vred samo 4 gld.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo v **ljekarni TRNKOCZY-ja** u Ljubljani zraven rotovža in vsak dan s pošto razpošiljava (1)